

10/08

ZAKON

O POREZU NA DOHODAK

I. OSNOVNE ODREDBE

1. Opšte odredbe

Član 1.

(1) Ovim Zakonom propisuje se način utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak fizičkih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

(2) Pripadnost prihoda od poreza na dohodak fizičkih lica utvrđuje se prema posebnim propisima.

2. Poreski obveznik

Član 2.

(1) Obveznik poreza na dohodak je rezident Federacije i nerezident koji ostvaruje dohodak, i to:

- 1) rezident koji ostvaruje dohodak na teritoriji Federacije i izvan teritorije Federacije;
- 2) nerezident koji obavlja samostalnu djelatnost putem stalnog mjesta poslovanja na teritoriji Federacije;
- 3) nerezident koji obavlja nesamostalnu djelatnost na teritoriji Federacije;
- 4) nerezident koji ostvaruje prihod na teritoriji Federacije od pokretne i nepokretne imovine, autorskih prava, patenata, licenci, ulaganja kapitala, ili bilo koje druge djelatnosti koja rezultuje ostvarenjem prihoda koji je oporeziv po ovom Zakonu.

(2) Kada više fizičkih lica zajednički ostvaruje dohodak, poreski obveznik je svako fizičko lice posebno i to za udio koji ostvari u tako ostvarenom dohotku.

(3) Rezidentom Federacije u smislu ovog Zakona smatra se:

- 1) fizičko lice koje ima prebivalište na teritoriji Federacije;
- 2) fizičko lice koje na teritoriji Federacije neprekidno ili sa prekidima boravi 183 ili više dana u bilo kojem poreskom periodu;
- 3) fizičko lice koje ima prebivalište u Federaciji, a po osnovu obavljanja nesamostalne djelatnosti van područja Federacije ostvaruje prihode iz federalnog buxeta i / ili buxeta Bosne i Hercegovine.

(4) Nerezidentom, u smislu ovog Zakona smatra se fizičko lice koje na teritoriji Federacije boravi manje od 183 dana.

(5) Pod stalnim mjestom poslovanja podrazumijeva se mjesto gdje je djelatnost registrovana.

3. Fizička lica koja ne podliježu oporezivanju

Član 3.

(1) Obavezi obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak ne podliježu sljedeća fizička lica koja imaju prebivalište na teritoriji Federacije:

- 1) šefovi stranih diplomatskih misija;
- 2) osoblje stranih diplomatskih misija i članovi njihovih domaćinstava, ukoliko nisu državljani Bosne i Hercegovine;
- 3) šefovi stranih konzulata i konzularni funkcioneri ovlašćeni da vrše konzularne funkcije i članovi njihovih domaćinstava ukoliko nisu državljani Bosne i Hercegovine;
- 4) funkcioneri i stručnjaci programa za tehničku pomoć Organizacije ujedinjenih nacija i njenih specijalizovanih agencija, ukoliko nisu državljani Bosne i Hercegovine;
- 5) profesionalni konzuli, pripadnici konzulata i osoblje konzulata, ako su ta lica pripadnici države koja ih je odaslala;
- 6) počasni konzuli stranih država za primanja koja dobijaju od države koja ih je imenovala za vršenje konzularnih funkcija ako nisu državljani Bosne i Hercegovine;
- 7) fizička lica koja rade kao posluga u stranim diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama, ukoliko nisu državljani Bosne i Hercegovine i to

na dohodak koji ostvare od svoje države ili međunarodne organizacije po osnovu plate i drugih nadoknada za svoju diplomatsku, konzularnu i druge aktivnosti.

(2) Oporezivanju ne podležu fizička lica - rezidenti Federacije koja se nalaze u radnom odnosu sa Kancelarijom visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu (Office of the High Representative - OHR).

4. Predmet oporezivanja

Član 4.

Porezom na dohodak oporezuju se dohoci koje poreski obveznik ostvari od:

- 1) nesamostalne djelatnosti;
- 2) samostalne djelatnosti;
- 3) imovine i imovinskih prava;
- 4) ulaganja kapitala ;
- 5) učešća u nagradnim igrama i igrama na sreću.

5. Prihodi koji se ne smatraju dohotkom

Član 5.

Prihodi koji se, u smislu ovog Zakona, ne smatraju dohotkom su:

- 1) prihodi po osnovu učešća u raspodjeli dobiti privrednih društava (dividende ili udjeli);
- 2) penzija rezidenta, bilo da je stečena u inostranstvu ili u Bosni i Hercegovini;
- 3) pomoći i druga primanja ostvarena po osnovu posebnih propisa o pravima ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata, osim plate;

- 4) socijalne pomoći;
- 5) dječiji dodatak i novčana sredstava za opremu novorođenog djeteta;
- 6) nasljedstva i pokloni, na koje se porez plaća po drugim federalnim ili kantonalnim propisima;
- 7) prihodi od prodaje imovine koja je korišćena u lične svrhe;
- 8) nadoknada štete u slučaju elementarnih nepogoda;
- 9) osiguranje ili druga naknada štete načinjene na imovini, u iznosu koji je upotrebljen za zamjenu ili popravku oštećene imovine;
- 10) nagrade osvojene, odnosno dobijene za pokazano znanje u novcu, stvarima i/ili pravima osvojene na kvizovima i sličnim takmičenjima;
- 11) prihodi zaposlenika po osnovu naknada, pomoći i/ili nagrada, isplaćeni od poslodavca za jedan poreski period, najviše do iznosa utvrđenog posebnim propisom (Zakonom, uredbom, kolektivnim ugovorom i dr);
- 12) nagrade za izuzetna dostignuća u oblasti obrazovanja, kulture, nauke i dr., koje dodjeljuju državni organi povodom obilježavanja značajnih datuma.

6. Prihodi na koje se ne plaća porez na dohodak

Član 6.

Porez na dohodak ne plaća se na:

- 1) prihode po osnovu naknada za vrijeme nezaposlenosti i spriječenosti za rad koji su isplaćeni na teret vanbuxetskog fonda;
- 2) prihode invalidnih lica koja su zaposlena u privrednom društvu, ustanovi ili radionici za radno i profesionalno osposobljavanje i rehabilitaciju invalida;
- 3) prihode po osnovu naknada za tjelesna oštećenja, umanjenu radnu sposobnost i naknada za pretrpljene neimovinske štete;
- 4) prihode po osnovu naknada šteta zaposlenicima po osnovu posljedica nesreće na radu;
- 5) prihode po osnovu nagrada članovima Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine i nagrada za tehničko-tehnološke inovacije;
- 6) naknade osuđenim licima za vrijeme odsluženja kazne u vaspitno-popravnim, odnosno kazneno-popravnim ustanovama;
- 7) prihode po osnovu stipendija učenika i studenata na redovnom školovanju;
- 8) prihode koje ostvare učenici i studenti preko učeničkih i studentskih zadruga u toku jedne kalendarske godine, do iznosa četiri mjesečne prosječne plate zaposlenih u Federaciji, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku;
- 9) nagrade učenicima i studentima osvojene na takmičenjima u okviru obrazovnog sistema i organizovanim školskim i visokoškolskim takmičenjima;

10) dobiti ostvareni učešćem u nagradnim igrama koje organizuju privredna društva u propagandne svrhe, a koji se isključivo odnose na proizvod ili paket proizvoda iz vlastitog proizvodnog asortimana, ukoliko tržišna vrijednost takvog dobitka nije veća od 1.000,00 KM;

11) naknade plata isplaćene licima za vrijeme trajanja prekida posla za koji zaposlenik nije kriv;

12) prihode po osnovu kamate na štednju u bankama, štedionicama i štedno-kreditnim zadrugama, bankovnim računima (žiro-račun, devizni računi, i dr.) i kamate na državne obveznice.

7. Osnovica poreza na dohodak

Član 7.

(1) Osnovicu poreza na dohodak rezidenta predstavlja razlika između ukupnih oporezivih prihoda stečenih u jednom poreskom periodu i ukupnih odbitaka koji se mogu priznati u vezi sa sticanjem tog prihoda (preneseni gubitak, rashodi nužni za sticanje tog prihoda i lični odbitak).

(2) Osnovicu poreza na dohodak nerezidenta iz člana 2. stav (1) tač. 3) i 4) ovog Zakona predstavlja isplaćeni dohodak.

(3) Prihodi i rashodi na osnovu kojih se utvrđuje oporezivi dohodak utvrđuju se po principu blagajne.

8. Poreski period

Član 8.

(1) Porez na dohodak utvrđuje se i plata za kalendarsku godinu (u daljnjem tekstu: poreski period).

(2) Poreski period može biti kraći od kalendarske godine u slučaju ako:

1) rezident u toku kalendarske godine postane nerezident ili obrnuto,

2) prema odredbama ovog Zakona, postaje ili prestaje rezidentu svojstvo poreskog obveznika.

(3) U slučajevima iz stava (2) ovog člana prava iz ovog Zakona računaju se u korist poreskog obveznika na pune mjesece.

9. Stopa poreza na dohodak

Član 9.

Porez na dohodak plaća se po stopi od 10%.

II. UTVRIVANJE DOHOTKA

A. Dohodak od nesamostalne djelatnosti

Član 10.

(1) Prihodom od nesamostalne djelatnosti smatra se: bruto plata koju zaposleniku isplaćuje poslodavac po osnovu ugovora o radu, odnosno radnog odnosa ili daje u stvarima, koristima, protivuslugama i/ili u vidu premija i drugih prihoda, za rad obavljen po njegovim uputama, osim prihoda iz čl. 5. i 6. ovog Zakona.

(2) Oporezivim prihodima od nesamostalne djelatnosti smatraju se i:

- 1) dodatni prihodi po osnovu naknada, pomoći i sl., koje poslodavac isplati zaposlenicima iznad iznosa utvrđenih posebnim propisima (Zakonom, uredbom, kolektivnim ugovorom i dr.);
 - 2) plate koje umjesto poslodavca isplati drugo lice;
 - 3) svi drugi prihodi po osnovu i u vezi sa nesamostalnom djelatnošću.
- (3) Koristi koje su primljene po osnovu nesamostalne djelatnosti ulaze u dohodak, i to:
- 1) korišćenje vozila i drugih sredstava za lične potrebe;
 - 2) smještaj, hrana kao i korišćenje drugih dobara i usluga koji su besplatni ili po cijeni koja je niža od tržišne cijene;
 - 3) odobreni besamatni krediti ili krediti sa kamatnom stopom koja je niža od tržišne kamatne stope;
 - 4) izmirivanje ličnih troškova od poslodavca;
 - 5) izmirivanje ili oprost dužničke obaveze od poslodavca.
- (4) Prihodi koji ne ulaze u dohodak od nesamostalne djelatnosti i koji ne podliježu oporezivanju su:
- 1) pomoć za gubitke nastale kao posljedica elementarnih nepogoda i pomoći po osnovu povreda i bolesti koje isplaćuje poslodavac zaposleniku ili članu njegove porodice, isplaćene do visine utvrđene posebnim propisima;
 - 2) hrana koju poslodavac obezbjeđuje zaposlenicima u svojim prostorijama do vrijednosti naknade za topli obrok, koja je utvrđena posebnim propisima;
 - 3) smještaj koji poslodavac obezbjeđuje zaposleniku na mjestu gdje se obavlja djelatnost ako je neophodno korišćenje smještaja za zaposlenika radi obavljanja radnog zadatka;
 - 4) smještaj i plaćanje troškova smještaja osiguranog za javne funkcionere zaposlene u diplomatskim i konzularnim predstavništvima u inostranstvu i druge naknade isplaćene do visine utvrđene posebnim propisima;
 - 5) pokloni koje poslodavci daju zaposleniku povodom praznika, do iznosa od 30% prosječne plate u Federaciji za taj mjesec;
 - 6) otpremnine u slučaju otkaza ugovora o radu u skladu sa članom 100. Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 43/99, 32/00 i 29/03) i Opštim kolektivnim ugovorom.

Član 11.

Rashodima koji se oduzimaju od prihoda prilikom utvrđivanja dohotka od nesamostalne djelatnosti smatraju se uplaćeni obavezni doprinosi iz plate, i to:

- 1) doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljnjem tekstu: PIO);
- 2) doprinos za zdravstveno osiguranje;
- 3) doprinos za osiguranje od nezaposlenosti.

B. Dohodak od samostalne djelatnosti

Član 12.

(1) Dohotkom od samostalne djelatnosti smatra se dohodak koji fizičko lice ostvari samostalnim trajnim obavljanjem djelatnosti kojom se bavi kao osnovnim ili dopunskim zanimanjem radi ostvarenja dohotka.

(2) U dohotke od samostalne djelatnosti ubrajaju se dohoci od:

- 1) obrta i djelatnosti srodnih obrtu;
- 2) poljoprivrede i šumarstva;
- 3) slobodnih zanimanja;
- 4) drugih samostalnih djelatnosti.

(3) Slobodnim zanimanjima, u smislu stava (2) tačke 3) ovog člana, smatraju se :

- 1) samostalna djelatnost zdravstvenih radnika, veterinara, advokata, notara, revizora, poreznih savjetnika, samostalnih računovođa, inženjera, arhitekata, prevodilaca, turističkih vodiča i druge slične djelatnosti;
- 2) samostalna djelatnost naučnika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti;
- 3) samostalna predavačka djelatnost, vaspitna djelatnost ; druge slične djelatnosti;
- 4) samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportista.

(4) Drugim samostalnim djelatnostima, u smislu stava (2) tačka 4) ovog člana, smatraju se:

- 1) djelatnost članova predstavničkih organa vlasti;
- 2) djelatnost članova skupština i nadzornih odbora privrednih društava, upravnih odbora, stečajnih upravitelja i sudija porotnika koji nemaju svojstvo zaposlenika u sudu;
- 3) povremene samostalne djelatnosti, kao što su: povremene djelatnosti naučnika, umjetnika, stručnjaka, novinara, sudskih vještaka, trgovačkih putnika, akvizitera, sportskih sudija i delegata i druge djelatnosti koje se obavljaju uz neku osnovnu samostalnu ili nesamostalnu djelatnost.

(5) Dohodak ostvaren korišćenjem prirodnih bogatstava zemlje i upotrebom proizvoda dobijenih obavljanjem tih djelatnosti smatra se dohotkom od samostalne djelatnosti u poljoprivredi i šumarstvu. Fizičko lice koje ostvaruje dohodak obavljanjem poljoprivredne i šumarske djelatnosti obveznik je poreza na dohodak ako je istovremeno po osnovu ove djelatnosti i obveznik poreza na dodatu vrijednost.

1. Poreska osnovica

Član 13.

(1) Dohodak od samostalne djelatnosti predstavlja razliku između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda koji su nastali u poreskom periodu.

(2) Poreska osnovica se utvrđuje primjenom principa blagajne.

2. Poslovni prihodi

Član 14.

(1) Poslovnim prihodom (u daljnjem tekstu: prihod) od samostalne djelatnosti smatraju se svi prihodi stečeni iz bilo kojeg izvora, primljeni u gotovini, stvarima i uslugama, koji su ostvareni samostalnim ili zajedničkim obavljanjem djelatnosti, bez obzira da li je fizičko lice registrovano ili ne za obavljanje te djelatnosti.

(2) Ako je prihod ostvaren u vidu imovine (izuzev gotovine) ili usluga, iznos prihoda jednak je tržišnoj vrijednosti dobijene imovine ili izvršene usluge.

(3) Tržišna vrijednost, u smislu stava (2) ovog člana, predstavlja iznos koji bi samostalni nepovezani kupac platio samostalnom nepovezanom prodavcu u isto vrijeme i na istom mjestu za ista ili slična dobra i usluge pod uslovima fer konkurencije.

(4) Prihodom od samostalne djelatnosti smatraju se i tržišne vrijednosti ekonomskih dobara i usluga koji su izuzeti i dati bez naknade ili po cijeni nižoj od tržišne cijene, a čije izuzimanje nije uslijedilo na osnovu obavljanja samostalne djelatnosti.

3. Poslovni rashodi

Član 15.

(1) Poslovni rashodi (u daljnjem tekstu: rashodi) koji se mogu odbiti od prihoda su plaćeni troškovi u toku jednog poreskog perioda koji su u potpunosti izričito i direktno povezani sa obavljanjem te samostalne djelatnosti.

(2) Rashodi koji su predmet odbitka su i:

- 1) godišnje takse ili obaveze plaćene stručnim udruženjima ili strukovnim komorama, ukoliko su vezani uz ekonomsku aktivnost poreskog obveznika;
- 2) naknade za ishranu za vrijeme rada (topli obrok) zaposlenicima u prostorijama poslodavca u iznosu koji ne prelazi visinu utvrđenu posebnim propisima;
- 3) rashodi koji su nastali korišćenjem automobila za obavljanje samostalne djelatnosti poreskog obveznika, uključujući gorivo i održavanje automobila;
- 4) plaćeni doprinosi za zaposlenike i za sebe u skladu sa posebnim propisima;
- 5) troškovi nastali u vezi sa edukacijom zaposlenika, kao i učenja stranih jezika;
- 6) koristi ili naknade date zaposlenicima koji su uključeni u plate zaposlenika, do propisanog iznosa;
- 7) plaćeni porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, do visine 0,5 % od neto plate;
- 8) plaćeni porez na imovinu i takse koji se priznaju po ovom Zakonu;
- 9) kamate na kredite i kamate na pozajmice u svrhu poslovanja;
- 10) nagrade zaposlenicima isplaćene u skladu sa posebnim propisima;
- 11) troškovi putovanja u skladu sa posebnim propisima.

(3) Rashodi koji se priznaju u procentualnom iznosu su:

- 1) oglašavanje, odnosi sa javnošću i promotivni materijal u visini do 3 % prihoda ostvarenog u prethodnoj godini;
- 2) troškovi reprezentacije u visini do 1% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini;
- 3) sponzorstvo u visini do 1 % prihoda ostvarenog u prethodnoj godini, u svrhu podrške naučnih, zabavnih i sportskih aktivnosti koje se obavljaju unutar Federacije;

4) donacije u visini do 0,5 % prihoda ostvarenog u prethodnoj godini datih u robi, predmetima ili novcu doznačenom na žiro račun, u kulturne, vaspitno- obrazovne, naučne, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, udruženjima i drugim licima koja djelatnost obavljaju u skladu sa posebnim propisima. Izuzetno, donacija iznad propisanog iznosa priznaje se u cjelini, pod uslovom da je data prema odlukama nadležnih ministarstava o sprovođenju i finansiranju posebnih programa i akcija u svrhu opšteg društvenog interesa, ali ne i za redovnu djelatnost primaoca donacije (poklona).

(4) Licima koja ostvaruju dohodak od povremene samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 3) ovog Zakona, rashodi se priznaju u visini od 20% ostvarenog prihoda.

(5) Licima koja kao naučnici, umjetnici, stručnjaci, novinari i druga lica u okviru djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 3) ovog Zakona, ostvaruju autorske naknade, rashodi se priznaju u visini od 30 % ostvarenog prihoda ili u stvarnom iznosu.

(6) Rashodima koji se ne mogu odbiti smatraju se:

- 1) plaćeni porezi na dohodak u Federaciji;
- 2) novčane kazne, kamate i kazne koje su dospjele radi kršenja bilo kojeg Zakona;
- 3) rashodi koji nisu nastali u vezi sa sticanjem dohotka;
- 4) rashodi koji su registrovani u poslovnim knjigama za koje ne postoji dokumentacija;
- 5) premije osiguranja koje plaća poslodavac za svog zaposlenika, izuzev ukoliko su premije uključene u platu zaposlenika;
- 6) rashodi koji su nastali u vezi sa poslovanjem povezanih lica, u mjeri u kojoj prelaze tržišnu vrijednost dobara ili usluga na tržištu;
- 7) gubitak od prodaje ili prenosa bilo koje imovine između povezanih lica;
- 8) donacije političkim strankama.

4. Amortizacija

Član 16.

(1) Amortizacija se može priznati kao rashod za stalna sredstva koja su unesena u popis dugotrajne imovine na način i po stopama koje su propisane podzakonskim aktom koji donosi federalni ministar finansija (u daljnjem tekstu: ministar).

(2) Imovina koja se amortizuje, a čija je nabavna vrijednost manja od 1.000,00 KM, može se odbiti u cjelini u godini nabavke, pod uslovom da je imovina stavljena u funkciju.

(3) Nabavna vrijednost računarskog hardvera i softvera može se odbiti u cjelini u godini nabavke pod uslovom da su stavljene u funkciju.

(4) Amortizacija se priznaje samo na sredstva koja se koriste na teritoriji Federacije.

(5) Ministar donosi propis o načinu obračuna ubrzane amortizacije.

5. Zajedničko poslovanje

Član 17.

(1) Ako više lica ostvaruje dohodak zajedničkim obavljanjem samostalne djelatnosti, svako od njih plaća porez na dio koji mu pripada od zajednički ostvarenog dohotka.

(2) Dohodak koji ostvari fizičko lice zajedničkim obavljanjem samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (2) tač. 1), 2) i 3) ovog Zakona, utvrđuje se kao jedinstveni dohodak koji se dijeli svakom od učesnika u dohotku u omjeru koji je utvrđen međusobnim ugovorom, a ako to nije utvrđeno ugovorom, dohodak se dijeli na jednake dijelove.

(3) Dijelu dohotka ili gubitka koji pripada pojedincu po osnovu zajednički ostvarenog dohotka utvrđenog na osnovu stava (2) ovog člana, dodaju se i prihodi koje je svako od njih ostvario za svoj rad, kao i druge naknade, ako su kao poslovni rashodi smanjile zajednički ostvareni dohodak. Od dijela dohotka ili gubitka svakog lica utvrđenog prema stavu (2) ovog člana, odbijaju se rashodi koji su nastali pojedinom licu, a koji kao poslovni rashodi nisu uticali na smanjenje dohotka od zajedničke djelatnosti.

(4) Lica koja ostvaruju zajednički dohodak obavezna su imenovati nosioca zajedničke djelatnosti koji je odgovoran za vođenje poslovnih knjiga, plaćanje poreznih i drugih obaveza, podnošenje prijava i izvršavanje drugih propisanih obaveza koje proističu iz zajedničke djelatnosti i zajedničke imovine i imovinskih prava. Nerezident kao supoduzetnik ne može biti imenovan za nosioca zajedničke djelatnosti. Ukoliko nosilac zajedničke djelatnosti nije imenovan, imenovaće ga nadležna organizaciona jedinica Poreske uprave Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Poreska uprava).

(5) Nosilac zajedničke djelatnosti iz stava (4) ovog člana, obavezan je po isteku poreznog perioda, u Zakonom propisanom roku, nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave prema svom prebivalištu, odnosno mjestu registracije djelatnosti, podnijeti prijavu o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti.

6. Zajednički dohodak od imovine i imovinskih prava

Član 18.

Zajednički dohodak od imovine i imovinskih prava utvrđuje se prema odredbama čl. 20. i 21. ovog Zakona.

7. Poslovne knjige i evidencije

Član 19.

(1) Obveznik poreza koji obavlja samostalnu djelatnost iz člana 12. stav (2) tač.1), 2) i 3) ovog Zakona, dužan je utvrditi dohodak na osnovu podataka iz propisanih poslovnih knjiga i evidencija.

(2) Poslovne knjige i evidencije iz stava (1) ovog člana su: knjiga prihoda i rashoda, knjiga prometa, popisna lista dugotrajne imovine i evidencije o potraživanjima i obavezama.

(3) Poreski obveznik je dužan u knjizi prihoda i rashoda ili drugim evidencijama osigurati podatke o ostvarenom dnevnom prometu.

(4) Za svaku prodaju odnosno obavljenu uslugu poreski obveznik je dužan izdati račun.

(5) Poslovne knjige i evidencije se vode po principu blagajne. Princip blagajne znači da se za poreskog obveznika prihod smatra stvarno primljenim prihodom u trenutku kada je poreskom obvezniku stavljen na raspolaganje i/ili kada je primljen u njegovu korist, a rashodi se smatraju rashodom kada su plaćeni.

C. Dohodak od imovine i imovinskih prava

1. Dohodak od imovine

Član 20.

(1) Dohodak od imovine uključuje:

- 1) prihod ostvaren iznajmljivanjem nepokretne imovine (zgrade, zemljišta i dr.);
- 2) prihod ostvaren otuđenjem nekretnina;
- 3) prihod ostvaren iznajmljivanjem opreme, transportnih vozila i druge pokretne imovine, ukoliko iznajmljeni predmeti ne služe za obavljanje samostalne djelatnosti.

(2) Otudjenjem nekretnina, u smislu stava (1) tačka 2) ovog člana, smatra se prodaja, zamjena i drugi prenos nepokretne imovine uz naknadu.

(3) Izuzetno, u smislu ovog Zakona, otuđenjem nekretnina smatra se i prenos nepokretne imovine bez naknade (poklon i sl.), ukoliko se na takav prenos ne plaća porez na osnovu drugih federalnih ili kantonalnih propisa.

(4) Poresku osnovicu kod otuđenja nekretnina čini razlika između prihoda utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnine koja se otuđuje i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda.

(5) Prihodi ostvareni davanjem u zakup i prodajom zemljišta koje se može koristiti u poljoprivredne svrhe ili za obavljanje poslova iz oblasti šumarstva, a koje se do sada nije koristilo u ove svrhe, smatraju se dohotkom od imovine.

(6) Rashodi nastali prilikom otuđenja nekretnina mogu se priznati u stvarnom iznosu.

(7) Rashodi vezani za prihod od iznajmljivanja:

1) Poreski obveznik ima mogućnost odbijanja stvarnih troškova po principu blagajne ili priznavanje troškova u procentu od ostvarenog prihoda.

2) U slučaju kada se poreski obveznik odluči za procentualno odbijanje troškova taj metod mora se primjenjivati tokom tekućeg poreskog perioda i tokom pet narednih uzastopnih poreskih perioda i to na sve dohotke od iznajmljivanja imovine.

(8) Troškovi koji se priznaju u procentu od prihoda ostvarenog po osnovu iznajmljivanja imovine iznose:

- 1) 30% prihoda ostvarenog od iznajmljivanja nepokretne imovine (zgrade, zemljišta i dr.) i pokretne imovine,
- 2) 50% prihoda ostvarenog od iznajmljivanja stanova, soba i kreveta putnicima i turistima za koje je plaćena boravišna taksa.

(9) Nekretninama, u smislu stava (1) tačka 2) ovog člana, smatraju se zemljišta, kuće, stanovi, i sl. Ne oporezuje se dohodak ostvaren prodajom nekretnina koje su do otuđenja služile za stanovanje poreskog obveznika i/ili uzdržanih članova njegove uže porodice, kao ni dohodak ostvaren otuđenjem nekretnina nakon tri godine od dana njihovog sticanja.

2. Dohodak od imovinskih prava

Član 21.

(1) Prihod od imovinskih prava uključuje prihode ostvarene otuđenjem odnosno prodajom, ustupanjem ili zamjenom ili drugim prenosom uz naknadu, autorskih prava, patenata, licenci, franšiza i ostale imovine koja se sastoji samo od prava.

(2) Dohodak od vremenski ograničenog ustupanja prava koji se odnosi na autorska prava i prava industrijskog vlasništva (prava na iskorišćavanje prirodnih bogatstava, pravo na tehnološki postupak, poslovne adresare i

drugo), oporezuje se kao dohodak od imovinskih prava samo onda kada se ne radi o dohotku koji se oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti.

(3) Osnovicu oporezivanja dohotka od imovinskih prava čini razlika između prihoda utvrđenih prema tržišnoj vrijednosti imovinskog prava koje se prodaje, ustupa ili zamjenjuje uz naknadu i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačke cijene industrijskih proizvoda.

(4) Rashodi koji se mogu odbiti od prihoda ostvarenog prodajom imovinskih prava priznaju se u stvarnom iznosu na osnovu principa blagajne.

(5) Rashodi koji se mogu odbiti od prihoda ostvarenih od vremenski ograničenog ustupanja imovinskih prava iznose 20% prihoda ostvarenog po tom osnovu.

D. Dohodak od ulaganja kapitala

Član 22.

(1) Prihodi od ulaganja kapitala koji podliježu oporezivanju su:

1) prihodi ostvareni po osnovu kamata od zajmova;

2) prihodi ostvareni od isplaćenog kapitala od dobrovoljnog dopunskog osiguranja (životnog, penzijskog) koji je ušteđen od premija koje su bile predmetom odbitka.

(2) Kod utvrđivanja dohotka od ulaganja kapitala rashodi se ne mogu odbiti.

E. Dohodak od nagradnih igara i igara na sreću

Član 23.

(1) Dohodak od nagradnih igara i igara na sreću čini vrijednost svake pojedinačne nagrade ili dobitka ostvarenog učešćem u nagradnim igrama i igrama na sreću koji je dobitniku isplaćen u novcu, proizvodima, uslugama i/ili u pravima, osim nagrada i dobitaka iz člana 5. stav (1) tač. 10) i člana 6. stav (1) tačka 10) ovog Zakona i dobitaka čija vrijednost ne prelazi iznos od 100,00 KM.

(2) Osnovicu za obračun poreza na dobitke iz stava (1) ovog člana, čini svaki pojedinačno ostvareni dobitak čija je vrijednost veća od 100,00 KM, odnosno dobitak ostvaren učešćem u nagradnim igrama u skladu sa članom 5. stav (1) tačka 10) čija je pojedinačna cijena veća od 1.000,00 KM.

(3) Ako se dobici sastoje od stvari, usluga i/ili prava, osnovicu poreza čini tržišna vrijednost stvari, usluga i/ili prava u momentu ostvarenja dobitka.

(4) Kod utvrđivanja dohotka iz stava (1) ovog člana, rashodi se ne odbijaju.

III. USKLAIVANJE DOHOTKA

1. Lični odbitak

Član 24.

(1) Rezidentnim poreskim obveznicima se ukupan iznos ostvarenog dohotka prema članu 4. ovog Zakona, umanjuje za osnovni lični odbitak u visini od 3.600,00 KM za poreski period za koji postoji obaveza plaćanja poreza. Ako je poreski period kraći od kalendarske godine, osnovni lični odbitak se, prema članu 8. stav (3) ovog Zakona, srazmjerno smanjuje i računa se u korist poreskog obveznika na puni mjesec.

(2) Rezidentni poreski obveznici mogu odbiti i lični odbitak:

- 1) 0,5 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za izdržavanog bračnog druga;
 - 2) 0,5 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za izdržavano prvo dijete;
 - 3) 0,7 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za izdržavano drugo dijete;
 - 4) 0,9 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za izdržavano treće i svako sljedeće dijete;
 - 5) 0,3 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za svakog drugog izdržavanog člana uže porodice;
 - 6) 0,3 osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana za utvrđenu vlastitu invalidnost, kao i za utvrđenu invalidnost svakog člana uže porodice koje poreski obveznik izdržava.
- (3) Izdržanim članovima uže porodice i izdržanom djecom iz stava (2) ovog člana smatraju se fizička lica čiji dohodak i drugi prihodi, koji se u smislu ovog Zakona ne smatraju dohotkom, u godini za koju se utvrđuje porez na dohodak, ne prelaze iznos osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) ovog člana.
- (4) Lični odbitak poreskog obveznika utvrđuje se kao zbir osnovnog ličnog odbitka iz stava (1) i ličnog odbitka iz stava (2) ovog člana. Ako više lica izdržava istog člana ili članove uže porodice i djecu, lični odbitak za ta lica ravnomjerno se raspoređuje na sva lica koja te članove izdržavaju, osim ako se ne dogovore drugačije.
- (5) Djecom u smislu stava (2) tač. 2), 3) i 4) ovog člana, smatraju se djeca koju roditelji, staratelji, usvojitelji, počimi i pomajke izdržavaju. Drugim izdržanim članovima uže porodice u smislu stava (2) tačka 5) ovog člana, smatraju se roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovog bračnog druga te preci i potomci u pravoj liniji, ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu sa poreznim obveznikom, a i bivši bračni drug i djeca za koje poreski obveznik plaća alimentaciju.
- (6) Rezidentni porezni obveznik može koristiti lične odbitke iz st. (1) i (2) ovog člana za period za koji postoji obaveza plaćanja poreza i u kojem se lice izdržava. Period se zaokružuje u korist poreskog obveznika na pune mjesece, a neiskorišteni odbici se ne mogu prenositi u naredni poreski period.
- (7) Rezidentni poreski obveznik godišnjim obračunom poreza na dohodak može lični odbitak uvećati za uplaćene premije za životno osiguranje koje ima karakter štednje, i/ili za uplaćeno dobrovoljno i zdravstveno te dobrovoljno penzijsko osiguranje i to do visine 0,7 osnovnog ličnog odbitka na koji je, u skladu sa stavom (1) ovog člana, ostvario pravo u tom poreskom periodu.
- (8) Rezidentnim poreskim obveznicima se lični odbitak može uvećati u poreskom periodu i za iznos troškova koji padaju na teret poreskog obveznika, a odnose se na zdravstvene usluge, nabavku lijekova registrovanih u Federaciji prema receptu izdatom od ovlašćene zdravstvene ustanove i nabavku ortopedskih pomagala i protetičkih nadomjestaka u Federaciji što uključuje i članove uže porodice koje poreski obveznik izdržava, pod uslovom da ti troškovi nisu podmireni iz osnovnog ili dopunskog zdravstvenog osiguranja, te ako nisu finansirani iz dobijenih donacija ili od poslodavca. Troškovi se priznaju na osnovu validne dokumentacije koju je izdala ovlašćena zdravstvena ustanova (bolnice, klinike, zavodi, i dr.). Ovo se ne odnosi na troškove za hirurške zahvate ili druge tretmane u svrhu poboljšanja estetskog izgleda.
- (9) Rezidentnim poreskim obveznicima se lični odbitak može uvećati u poreskom periodu i za iznos kamate plaćene na stambeni kredit koji je poreski obveznik uzeo radi kupovine ili izgradnje odgovarajućeg stana kojim rješava svoj stambeni problem. Lični odbitak po ovom osnovu može se uvećati za iznos kamate plaćene u poreskom periodu za koji se utvrđuje porez na dohodak.
- (10) Lični odbitak iz st. (7), (8) i/ili (9) ovog člana priznaje se nakon ličnog odbitka iz st. (1) i (2) ovog člana, u konačnom obračunu poreza na dohodak, na osnovu podnesene godišnje poreske prijave i vjerodostojne dokumentacije utvrđene podzakonskim aktom.

2. Poreski kredit

(1) Ako fizičko lice iz Federacije stekne dohodak u stranoj državi ili u Republici Srpskoj ili u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: druga teritorija Bosne i Hercegovine) ostvareni prihod se oporezuje i u Federaciji i u stranoj državi ili drugoj teritoriji Bosne i Hercegovine. U tom slučaju porez na dohodak koji je plaćen u stranoj državi ili drugoj teritoriji Bosne i Hercegovine se odbija od poreza na dohodak u Federaciji .

(2) Umanjenje poreza na dohodak u Federaciji za plaćene poreze u inostranstvu ili na drugoj teritoriji Bosne i Hercegovine, u poreskom periodu ne može preći visinu poreza na dohodak izračunatog primjenom stopa poreza na dohodak Federacije za poreskog obveznika za taj poreski period.

(3) Obvezniku poreza na dohodak u Federaciji može se umanjiti porez na dohodak za iznos poreza koji je platio u stranoj državi ili drugoj teritoriji Bosne i Hercegovine isključivo na osnovu validne dokumentacije koja je ovjerena od nadležnih organa strane države ili druge teritorije Bosne i Hercegovine.

3. Poreski gubitak

Član 26.

(1) Poreski gubitak koji se kod utvrđivanja ukupnog dohotka ne može nadoknaditi odnosno odbiti u poreskom periodu u kojem je nastao, prenosi se i nadoknađuje umanjnjem poreske osnovice u narednim poreskim periodima, s tim da se pravo na prenos odnosno nadoknadu tog gubitka gubi istekom pete godine od godine u kojoj je gubitak nastao.

(2) U slučaju nerezidenta koji obavlja samostalnu djelatnost putem stalnog mjesta poslovanja na teritoriji Federacije, stav (1) ovog člana se primjenjuje tako što se uzimaju u obzir samo oporezivi prihodi i rashodi koji su predmet odbitka, a koji se pripisuju tom stalnom mjestu poslovanja.

(3) U slučaju da fizičko lice iz Federacije u svom stalnom mjestu poslovanja u inostranstvu ostvari gubitak, taj gubitak se ne može odbiti prilikom utvrđivanja njegovog oporezivog dohotka u Federaciji.

IV. POSTUPAK UTVRĐIVANJA I NAPLATE POREZA

1. Utvrđivanje akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti

Član 27.

(1) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti obračunava se i obustavlja pri svakoj isplati plate i/ili oporezive naknade, prema propisima koji se primjenjuju na dan isplate, a uplaćuje se istog dana ili prvog narednog dana po izvršenoj isplati plate i/ili oporezive naknade.

(2) Obračun, obustavu i uplatu akontacije poreza na dohodak od nesamostalne djelatnost vrši poslodavac ili sam obveznik poreza. Obveznik poreza na dohodak je zaposlenik.

(3) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se ostvaruje kod poslodavca kojem je zaposlenik dostavio svoju poresku karticu, obračunava se mjesečno od poreske osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjjeni za plaćene rashode iz člana 11. ovog Zakona i za iznose mjesečnih ličnih odbitaka iz člana 24. st. (1) i (2) ovog Zakona, primjenom stopa iz člana 9. ovog Zakona.

(4) Akontacija poreza na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji se ostvaruje kod poslodavca kojem zaposlenik nije dostavio svoju poresku karticu, obračunava se mjesečno od poreske osnovice koju čine svi oporezivi prihodi od nesamostalne djelatnosti koje je zaposlenik ostvario kod tog poslodavca u tom mjesecu, umanjjeni za plaćene rashode iz člana 11. ovog Zakona, primjenom stope od 10%.

(5) Porez na dohodak po osnovu nesamostalne djelatnosti koji se obračunava na ostvareni dohodak za rad koji u jednom mjesecu nije trajao duže od 10 dana, odnosno 80 sati, a za koji isplaćeni dohodak ne iznosi više od 250,00 KM, obračunava se po stopi od 10%, bez primjene ličnih odbitaka iz člana 24. ovog Zakona.

(6) Obustavljeni, odnosno odbijeni i uplaćeni porez iz stava (5) ovog člana smatra se konačno utvrđenim porezom za porezni period, te poreski obveznik za taj dohodak nije dužan podnijeti godišnju poresku prijavu. Poreski obveznik, ukoliko želi da ostvari pravo na lični odbitak, može taj dohodak i uplaćene iznose akontacije poreza unijeti u godišnju poresku prijavu.

(7) Strane organizacije koje ne uživaju diplomatski imunitet u Federaciji i zaposlenici tih organizacija koje imaju sjedište, odnosno prebivalište u Federaciji dužni su pri isplati dohotka od nesamostalne djelatnosti zaposlenim građanima ili stranim državljanima obračunati porez po odbitku u skladu sa st. (1) do (6) ovog člana i uplatiti ga u Zakonom propisanom roku.

(8) Poreski obveznik koji je zaposlen u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu druge države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriji Federacije ima diplomatski imunitet, kada je obveznik poreza i po ovom Zakonu, dužan je sam obračunati akontaciju poreza od nesamostalne djelatnosti prema odredbama st. (1) do (5) ovog člana i uplatiti je na propisani račun u Zakonom propisanom roku.

(9) Poreski obveznik, koji dohodak od nesamostalne djelatnosti ostvaruje neposredno iz inostranstva, dužan je na taj dohodak sam obračunati akontaciju poreza od nesamostalne djelatnosti na način iz st. (1) do (6) ovog člana i uplatiti je u roku od pet dana od dana kada je primio dohodak.

2. Poreska kartica

Član 28.

(1) Iznose mjesečnih akontacija poreza na dohodak od obavljanja nesamostalne djelatnosti za zaposlenika obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac odnosno isplatioc plata i drugih oporezivih naknada za rad. Pravo na umanjenje osnovice za obračun mjesečne akontacije poreza na dohodak u skladu sa članom 24. st. (1) do (6) ovog Zakona, zaposlenik stiče na osnovu svoje poreske kartice, koju je poslodavcu odnosno isplatiocu naknade za rad dostavio pri zasnivanju radnog odnosa. Na lični zahtjev zaposlenika, poresku karticu sa utvrđenim faktorom njegovog ličnog odbitka, besplatno izdaje Poreska uprava. Poslodavac je poresku karticu dužan čuvati sve dok se to lice nalazi kod njega u radnom odnosu.

(2) Poslodavac je dužan voditi evidencije o isplaćenim platama i drugim oporezivim naknadama po osnovu radnog odnosa za svakog zaposlenika posebno, sa podacima o obračunatim i uplaćenim doprinosima iz plate i porezu na platu. Ove podatke poslodavac je dužan, do 15. u mjesecu za protekli mjesec, dostavljati nadležnoj organizacijskoj jedinici Poreske uprave.

(3) Podatke o isplaćenim platama i obustavljenim i uplaćenim iznosima poreza i doprinosa iz plate, bilo da su utvrđeni na osnovu poreske kartice ili bez poreske kartice, poslodavac je dužan dostaviti nadležnoj organizacijskoj jedinici Poreske uprave do kraja januara tekuće godine za proteklu godinu.

(4) Poslodavac je dužan po isteku kalendarske godine svom zaposleniku izdati potvrdu o ukupno isplaćenim platama i drugim ličnim primanjima kao i podacima o izvršenim poreskim odbicima u prethodnoj kalendarskoj godini.

3. Utvrđivanje akontacije poreza na dohodak od samostalne djelatnosti

Član 29.

(1) Akontacija poreza na dohodak od samostalne djelatnosti iz člana 12. stav (2) tač. 1), 2) i 3) ovog Zakona, utvrđuje se u visini godišnjeg iznosa, a na osnovu dohotka od djelatnosti koji je utvrđen za posljednji poreski period, a plaća se mjesečno u visini 1/12 godišnjeg iznosa akontacije.

(2) Poreski obveznik koji prvi put počinje sa obavljanjem registrovane samostalne djelatnosti nije dužan podnijeti prijavu za plaćanje akontacije poreza na dohodak za prvu godinu poslovanja.

(3) Poreski obveznik može izmjeniti visinu mjesečne akontacije iz stava (1) ovog člana uz prilaganje validne dokumentacije kojom dokazuje razloge smanjenja odnosno povećanja prijavljenog iznosa mjesečne akontacije poreza na dohodak.

(4) Akontacija poreza na dohodak plaća se mjesečno i to do 15. u mjesecu za protekli mjesec.

(5) Poreska uprava može na osnovu obavljenog uvida ili nadzora, kao i podataka iz obrađenih godišnjih poreskih prijava ili drugih podataka o poslovanju obveznika poreza sa kojima raspolaze, rješenjem utvrditi novi iznos mjesečne akontacije u skladu sa odredbama Zakona o Poreskoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/02 i 28/04), (u daljnjem tekstu: Zakon o Poreskoj upravi).

4. Obračun poreza po odbitku na dohodak od samostalne djelatnosti

Član 30.

(1) Porez na dohodak od samostalne djelatnosti, koji nerezident ostvari povremenim obavljanjem samostalne djelatnosti (umjetnici, sportisti, književnici, i dr.) uključujući i djelatnosti vezane za novinarstvo, radio, televiziju, te organizaciju zabavnih priredbi, plaća se po odbitku, od ukupne naknade po stopi od 10%, bez prava na priznavanje ličnog odbitka iz člana 24. ovog Zakona. Na ovaj način obračunati i plaćeni porez smatra se konačnom poreskom obavezom i ostvareni prihodi se ne iskazuju u godišnjoj poreskoj prijavi.

(2) Akontaciju poreza na dohodak po osnovu drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tač. 2) i 3) ovog Zakona, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatioci dohotka po stopi od 10% prilikom svake isplate. Kod utvrđivanja akontacije poreza po ovom osnovu ne uzima se u obzir lični odbitak iz člana 24. ovog Zakona.

(3) Akontaciju poreza na dohodak po osnovu drugih samostalnih djelatnosti iz člana 12. stav (4) tačka 1) ovog Zakona, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatioci dohotka na način i u rokovima iz člana 27. ovog Zakona koji su propisani za nesamostalnu djelatnost.

5. Paušalno plaćanje poreza na dohodak od samostalne djelatnosti

Član 31.

(1) Poreski obveznik koji obavlja samostalnu djelatnost iz člana 12. stav 1. ovog Zakona, a koji nije obveznik poreza na dodatu vrijednost, porez na dohodak može utvrđivati i plaćati u paušalnom iznosu. Kriterijumi prema kojima će se odrediti samostalne djelatnosti za koje se porez na dohodak može plaćati u paušalnom iznosu kao i mjesečni iznosi paušala poreza na dohodak utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.

(2) Poreska uprava može ukinuti poreskom obvezniku paušalno plaćanje poreza na dohodak i u skladu sa članom 29. ovog Zakona utvrditi i naložiti plaćanje akontacije poreza na dohodak, ukoliko u toku godine u postupku nadzora ili na osnovu prikupljenih podataka o njegovim ostvarenim prihodima, utvrdi da je ostvario dohodak iznad iznosa koji primjenom propisanih stopa poreza na dohodak premašuje utvrđeni paušalni iznos poreza, ili da je ostvario prihode koji podliježu obavezi plaćanja poreza na dodatu vrijednost.

(3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, poreski obveznik je dužan preći na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na način propisan odredbama člana 19. ovog Zakona.

6. Utvrđivanje akontacije poreza na dohodak od imovine i imovinskih prava

Član 32.

(1) Akontacija poreza na dohodak od imovine koji se ostvaruje naplatom najamine i zakupnine, plaća se mjesečno u visini 1/12 godišnjeg iznosa utvrđenog za prethodni poreski period prema prijavi poreskog obveznika. Kod utvrđivanja akontacije poreza ne uzima se u obzir lični odbitak poreskog obveznika. Akontaciju poreza na dohodak plaća poreski obveznik po postupku i na način iz člana 29. ovog Zakona.

(2) Porez na dohodak od imovine koji se, prema članu 20. ovog Zakona, ostvaruje iznajmljivanjem kuća, stanova, soba i kreveta putnicima i turistima koji plaćaju boravišnu taksu, obračunava se i plaća pri svakoj naplati najamnine. Porez se obračunava po stopi od 10% na poresku osnovicu koju čini naplaćeni iznos najamnine umanjen za rashode iz člana 20. stav (8) tačka 2) ovog Zakona, bez prava na lični odbitak. Obustavljeni i uplaćeni porez smatra se konačno plaćenom poreskom obavezom i ovaj dohodak na koji je plaćen porez po odbitku ne unosi se u godišnju poresku prijavu.

(3) Porez na dohodak od ustupanja imovinskih prava obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac dohotka kao porez po odbitku istovremeno sa isplatom dohotka i to primjenom stope od 10% na iznos isplaćene naknade umanjen za rashode iz člana 21. stav (5) ovog Zakona, bez prava na lični odbitak iz člana 24. ovog Zakona. Plaćeni porez smatra se konačnom poreskom obavezom i ovaj dohodak poreski obveznik ne unosi u godišnju poresku prijavu.

(4) Porez na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava plaćaju poreski obveznici na svaki takav pojedinačno ostvareni dohodak i to u roku iz člana 27. stav (1) ovog Zakona. Akontacija se utvrđuje od poreske osnovice u skladu sa čl. 20. i 21. ovog Zakona, primjenom stope od 10%. Plaćeni porez smatra se konačnom poreskom obavezom i ovaj dohodak poreski obveznik ne unosi u godišnju poresku prijavu.

7. Obračun poreza na dohodak od ulaganja kapitala

Član 33.

(1) Porez na dohodak od kamata iz člana 22. stav (1) tačka 1) ovog Zakona, plaća se po odbitku primjenom stope od 10%, bez prava na umanjenje osnovice za lične odbitke iz člana 24. ovog Zakona.

(2) Porez na dohodak po osnovu prihoda iz člana 22. stav (1) tačka 2) ovog Zakona, plaća se po odbitku primjenom stope od 10%, bez prava na umanjenje osnovice za lične odbitke iz člana 24. ovog Zakona.

(3) Obračunati i obustavljeni porez na dohodak prema st. (1) i 2) ovog člana, smatra se konačnom poreskom obavezom i poreski obveznik ovaj dohodak ne unosi u godišnju poresku prijavu.

8. Obračun poreza na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću

Član 34.

(1) Porez na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću iz člana 23. stav (1) ovog Zakona, plaća se po odbitku primjenom stope od 10%, bez prava na umanjenje osnovice za lične odbitke iz člana 24. ovog Zakona.

(2) Porez na dohodak prema stavu (1) ovog člana, koji je utvrđen, obustavljen i uplaćen smatra se konačnom poreskom obavezom i poreski obveznik ovaj dohodak ne unosi u godišnju poresku prijavu.

(3) Obračun i obustavu poreza na dobitke od nagradnih igara i igara na sreću vrši organizator nagradnih igara odnosno priređivač igara na sreću pri svakoj isplati dobitka fizičkom licu koje je ostvarilo dobitak, a obustavljeni porez su dužni uplatiti do 15. odnosno zadnjeg dana u mjesecu u kojem je porez obustavljen.

9. Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak

Član 35.

(1) Porez na dohodak, za koji je propisana obaveza podnošenja godišnje poreske prijave, poreski obveznik obračunava po isteku poreskog perioda.

(2) Porez na dohodak se obračunava po stopi iz člana 9. ovog Zakona na poresku osnovicu utvrđenu u skladu sa članom 7. ovog Zakona.

(3) Lice koje isključivo ostvaruje dohodak obavljanjem samostalne djelatnosti, a zapošljava lica sa posebnim potrebama i/ili invalidna lica sa utvrđenim invaliditetom preko 50%, poresku obavezu može umanjiti za 10% za

svako takvo zaposleno lice, a najviše do iznosa koji čini 50% utvrđene poreske obaveze, pod uslovom da su ta lica u tom poreskom periodu bila kod njega u radnom odnosu u kontinuitetu najmanje 10 mjeseci.

(4) Rezidentu koji dohodak ostvari u inostranstvu odnosno na drugoj teritoriji Bosne i Hercegovine, porez na dohodak utvrdiće se na osnovu odredbi ovog Zakona uz priznavanje plaćenog poreza po odbitku i akontacija poreza na dohodak plaćenih u inostranstvu, odnosno na drugoj teritoriji Bosne i Hercegovine.

(5) Kod utvrđivanja poreza na dohodak u jednom poreskom periodu, a u cilju izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, prednost pred odredbama ovog Zakona imaju odredbe ratifikovanih međunarodnih ugovora ili sporazuma (konvencija) o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

(6) Poreski obveznik je dužan, u roku propisanom za podnošenje poreske prijave, u cjelini izmiriti obaveze po osnovu poreza na dohodak za prethodni poreski period prema odredbama Zakona o Poreskoj upravi.

(7) Ukoliko je poreski obveznik u toku jednog poreskog perioda uplatio na ime akontacije poreza na dohodak iznos koji je veći od iznosa godišnjeg poreza iskazanog u poreskoj prijavi, više uplaćeni iznos Poreska uprava će usmjeriti za plaćanje dospjelih poreza po drugim osnovama. Ukoliko iznos preplate prelazi iznos dugovanja po osnovu dospjelih plaćanja poreskih obaveza, obveznik se može izjasniti da li preplaćenim iznosom želi izmiriti buduće obaveze ili želi da se izvrši povrat preplaćenog iznosa. Povrat preplaćenog iznosa izvršiti će se u roku od 20 radnih dana od dana prijema zahtjeva.

10. Poreska prijava

Član 36.

(1) Poreski obveznik je dužan nakon isteka poreskog perioda, odnosno do kraja februara tekuće godine za proteklu godinu, podnijeti godišnju poresku prijavu propisanog oblika i sadržaja nadležnoj jedinici Poreske uprave prema mjestu plaćanja poreza na dohodak utvrđenom u članu 37. ovog Zakona.

(2) Oblik i sadržaj poreske prijave iz stava (1) ovog člana propisuje ministar.

(3) Godišnju poresku prijavu poreski obveznik dužan je podnijeti Poreskoj upravi ako je u poreskom periodu ostvario oporezive dohotke iz više izvora utvrđenih u članu 4. ovog Zakona, odnosno koji je ostvario dohodak po osnovu nesamostalne djelatnosti istovremeno iz dva ili više izvora, te onaj koji je dohodak ostvario direktno iz inostranstva (bez posredovanja rezidentnog poslodavca) kao i onaj koji je ostvario dohodak za koji je prema ovom Zakonu propisana obaveza podnošenja godišnje poreske prijave ili kada Poreska uprava zatraži od poreskog obveznika da naknadno plati porez po osnovu nesamostalne djelatnosti.

(4) Zaposlenik koji je u poreskom periodu ostvario dohodak od nesamostalne djelatnosti samo kod jednog poslodavca i koji u istom poreskom periodu nije ostvario dohotke iz drugih izvora, nije dužan podnijeti godišnju poresku prijavu, ako je poslodavac na sve plate i oporezive naknade koje mu je isplatio u tom poreskom periodu obračunao, obustavio i uplatio porez po odbitku odnosno postupio u skladu sa čl. 27. i 28. stav (3) ovog Zakona.

(5) Godišnju poresku prijavu nisu dužni podnijeti poreski obveznici koji su u poreskom periodu ostvarili samo one dohotke za koje je obračunat, obustavljen i uplaćen porez po odbitku, a za koji je ovim Zakonom utvrđeno da se taj porez smatra konačnom poreskom obavezom (član 27. stav (6), član 32. st. (2) i (4), član 33. stav (3) i član 34. stav (2) ovog Zakona).

(6) Ako poreski obveznik u poreskoj prijavi iskaže netačne ili nepotpune podatke, porez na dohodak utvrđuje nadležna jedinica Poreske uprave.

(7) Poreska uprava, u skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi, ima ovlaštenje da procijeni dohodak poreskog obveznika i utvrdi njegovu poresku obavezu, odnosno podnese poresku prijavu u ime poreskog obveznika u slučaju kada poreski obveznik sam to nije učinio u Zakonom propisanom roku.

11. Mjesto plaćanja poreza

Član 37.

- (1) Porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti, koji ostvare rezidenti, a koji je utvrđen u skladu sa članom 27. ovog Zakona, plaća se prema mjestu prebivališta poreskog obveznika.
- (2) Porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti koji ostvare nerezidenti Federacije i strani državljani, a koji je utvrđen u skladu sa članom 27. ovog Zakona, plaća se prema mjestu gdje se nalazi sjedište poslodavca odnosno isplatioca naknade za rad.
- (3) Porez na dohodak od samostalne djelatnosti, koji je utvrđen u skladu sa čl. 29., 30. i 31. ovog Zakona, plaća se prema mjestu registracije djelatnosti.
- (4) Porez na dohodak od imovine i imovinskih prava plaća se u skladu sa članom 32. ovog Zakona, prema mjestu gdje se nepokretna imovina nalazi, a za pokretnu imovinu mjesto plaćanja je prema mjestu registracije samostalne djelatnosti, odnosno prebivališta poreskog obveznika.
- (5) Porez na dohodak od ulaganja kapitala plaća se prema mjestu gdje je takav prihod ostvaren.
- (6) Porez na dohodak od nagradnih igara i igara na sreću plaća se prema prebivalištu fizičkog lica kojem je isplaćen dobitak ostvaren učešćem u nagradnoj igri i/ili igri na sreću, a kada se radi o fizičkom licu koje nema prebivalište na teritoriji Federacije obračunati i obustavljeni porez na ostvareni dobitak plaća se prema sjedištu isplatioca.
- (7) Porez na dohodak koji potiče od prihoda ostvarenih iz više različitih izvora, plaća se prema mjestu prebivališta poreskog obveznika.

V. DOSTAVA IZVJEŠTAJA I DRUGE OBAVEZE

Član 38.

Poreski obveznici koji počinju obavljati samostalnu djelatnost iz člana 12. ovog Zakona, kao i oni koji počinju ostvarivati dohodak neposredno iz inostranstva, te oni koji počinju davati u zakup i iznajmljivati pokretnu i nepokretnu imovinu (osim onih koji iznajmljuju kuće, stanove, sobe i krevete putnicima i turistima koji plaćaju boravišnu taksu) dužni su nadležnoj jedinici Poreske uprave prijaviti početak obavljanja djelatnosti davanja u zakup i iznajmljivanja kao i ostvarivanja dohotka u roku od osam dana od dana početka obavljanja djelatnosti, odnosno od dana ostvarivanja dohotka.

Član 39.

Nadležni organi i uprave koji su ovlašćeni za izdavanje odobrenja za obavljanje samostalne djelatnosti i slobodnih zanimanja kao i rješenja o privremenoj obustavi, zabrani ili prestanku obavljanja djelatnosti i slobodnih zanimanja, dužni su o tome obavijestiti Poresku upravu dostavom jednog primjerka odobrenja odnosno rješenja.

Član 40.

- (1) Fizička i pravna lica dužna su Poreskoj upravi na njen zahtjev dostaviti podatke o isporučenoj robi, o uslugama koje su obavili obveznici poreza na dohodak, kao i podatke o isplaćenim plaćama i drugim prihodima po osnovu nesamostalne djelatnosti, radi utvrđivanja ili kontrole prijavljenog dohotka za određeni poreski period.
- (2) Banke i druge finansijske organizacije koje su ovlašćene za obavljanje platnog prometa dužne su Poreskoj upravi na njen zahtjev dostaviti podatke o prometu preko računa obveznika poreza na dohodak.
- (3) Fizička i pravna lica i organizacije iz st. (1) i (2) ovog člana dužna su Poreskoj upravi omogućiti uvid u poslovne knjige i evidencije radi utvrđivanja i prikupljanja podataka potrebnih za utvrđivanje poreza na dohodak.

Član 41.

Isplate prihoda koji se smatraju dohotkom vršiće se na račun obveznika poreza otvoren kod ovlaštene organizacije za platni promet, a iznimno i u gotovom novcu što će se urediti podzakonskim aktom, koji će donijeti ministar.

Član 42.

- (1) Podaci za utvrđivanje dohotka i podaci o izvršenim uplatama javnih prihoda uzimaju se iz poslovnih knjiga i evidencija koje su dužni voditi obveznici poreza na dohodak.
- (2) Sve poslovne promjene unose se svakodnevno u poslovne knjige, a knjigovodstveno stanje u svakom momentu mora odgovarati stvarnom stanju.
- (3) Obveznici poreza na dohodak koji su prema odredbama ovog Zakona, dužni voditi poslovne knjige, prije upotrebe su dužni te poslovne knjige ovjeriti u nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave.
- (4) Obveznici poreza na dohodak dužni su poslovne knjige i druge propisane evidencije držati u svojim poslovnim prostorijama ili kod ovlaštenog knjigovodstvenog servisa, odnosno u stambenim prostorijama i mjestima gdje obavljaju djelatnost (u vozilima, na pijačnim tezgamama, i sl.) ukoliko nemaju poslovnu prostoriju. Poslovne knjige moraju biti dostupne radnicima Poreske uprave koji su ovlašćeni za vršenje inspekcijskog nadzora.

Član 43.

Na zahtjev suda, državnih organa i tijela Poreska uprava je dužna dostaviti podatke o dohotku i osnovici poreza koju je prijavio poreski obveznik u svojoj godišnjoj prijavi, odnosno koju je ona utvrdila, izuzev podataka koji se prema odredbama Zakona o Poreskoj upravi smatraju poreskom tajnom.

VI. PROCEDURALNE ODREDBE

Član 44.

Po pitanju naplate, zatezne kamate, povrata poreza, žalbenog postupka i zastare, primjenjivaće se odredbe Zakona o Poreskoj upravi.

VII. KAZNE ODREDBE

Član 45.

Fizička i pravna lica i organizacije koje prouzrokuju povredu odredaba ovog Zakona ili propuste da ih ispoštuju, podliježu odgovarajućoj kazni za poreski prekršaj koja je propisana čl. 80. do 94. Zakona o Poreskoj upravi.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 46.

Poreske obaveze koje su nastale do dana stupanja na snagu ovog Zakona izvršiće se u skladu sa propisima koji su bili na snazi u momentu nastanka poreske obaveze.

Član 47.

Fizička lica koja su do stupanja na snagu ovog Zakona, po kantonalnim propisima ostvarila pravo na poreska oslobađanja ili olakšice koje se odnose na određeni vremenski period, kod utvrđivanja i plaćanja poreza na dohodak od samostalnog obavljanja djelatnosti prema odredbama ovog Zakona, imaju pravo koristiti oslobađanje i olakšice do isteka vremena utvrđenog za njihovo korišćenje.

Član 48.

Ministar će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

- 1) Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kojim će se detaljnije propisati način utvrđivanja poreske osnovice, oblik i način izdavanja poreske kartice, oblik, sadržaj i način vođenja poslovnih knjiga i evidencija, način vršenja godišnjeg obračuna poreza na dohodak te sačinjavanja i podnošenja godišnje prijave;
- 2) Propis o obračunu ubrzane amortizacije ;
- 3) Propis o utvrđivanju kriterijuma za plaćanje poreza na dohodak u godišnjem paušalnom iznosu.

Član 49.

U cilju omogućavanja pravilne primjene člana 10. stav (1) i člana 27. ovog Zakona, svi poslodavci su dužni do dana stupanja na snagu odnosno najkasnije sa danom početka primjene ovog Zakona, mjesečne plate svojim zaposlenicima obračunavati i u poreskim evidencijama i izvještajima iskazivati u bruto iznosima. Poslodavci koji do početka primjene ovog Zakona ne pređu na utvrđivanje plata svojih zaposlenika u bruto iznosu, dužni su obračun doprinosa i poreza na platu vršiti na osnovu bruto iznosa plate koji bi se utvrdio preračunavanjem postojeće ugovorene neto plate u bruto platu po sljedećoj formuli:

Član 50.

Stupanjem na snagu ovog Zakona kantoni su dužni da do početka primjene ovog Zakona usklade odredbe svojih Zakona o porezima koje se odnose na utvrđivanje i plaćanje poreza na dobit fizičkih lica koja samostalno obavljaju djelatnost, porez na prihode od imovine i imovinskih prava, porez na prihode od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja, porez na dobitke od igara na sreću, porez na prihode od poljoprivredne djelatnosti i porez na ukupan prihod fizičkih lica.

Član 51.

U slučaju kolizije ovog Zakona i drugih Zakona iz ove oblasti, osim Zakona o Poreskoj upravi, primjenjuju se odredbe ovog Zakona.

Član 52.

Danom početka primjene ovog Zakona prestaje da važi Zakon o porezu na platu ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/96, 27/97, 12/98, 29/00, 54/00, 16/01, 7/02, 27/02 i 6/04).

Član 53.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH", a primjenjivaće se od 01.01.2009. godine.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić, s. r.